

Mitt barn har autism

- kunskap och förståelse för en fungerande vardag

Introduktion

Kurstillfälle 1 Autism

(12-18 år)

Presentation

- Ert namn
- Barnets namn och ålder
- Diagnos/diagnos
- Förväntningar på kursen?

Introduktion

Syfte: - kunskap och förståelse för en fungerande vardag

Upplägg: Föreläsningar och diskussioner

Fem kurstillfällen: Olika teman, utvärdering sista gången.

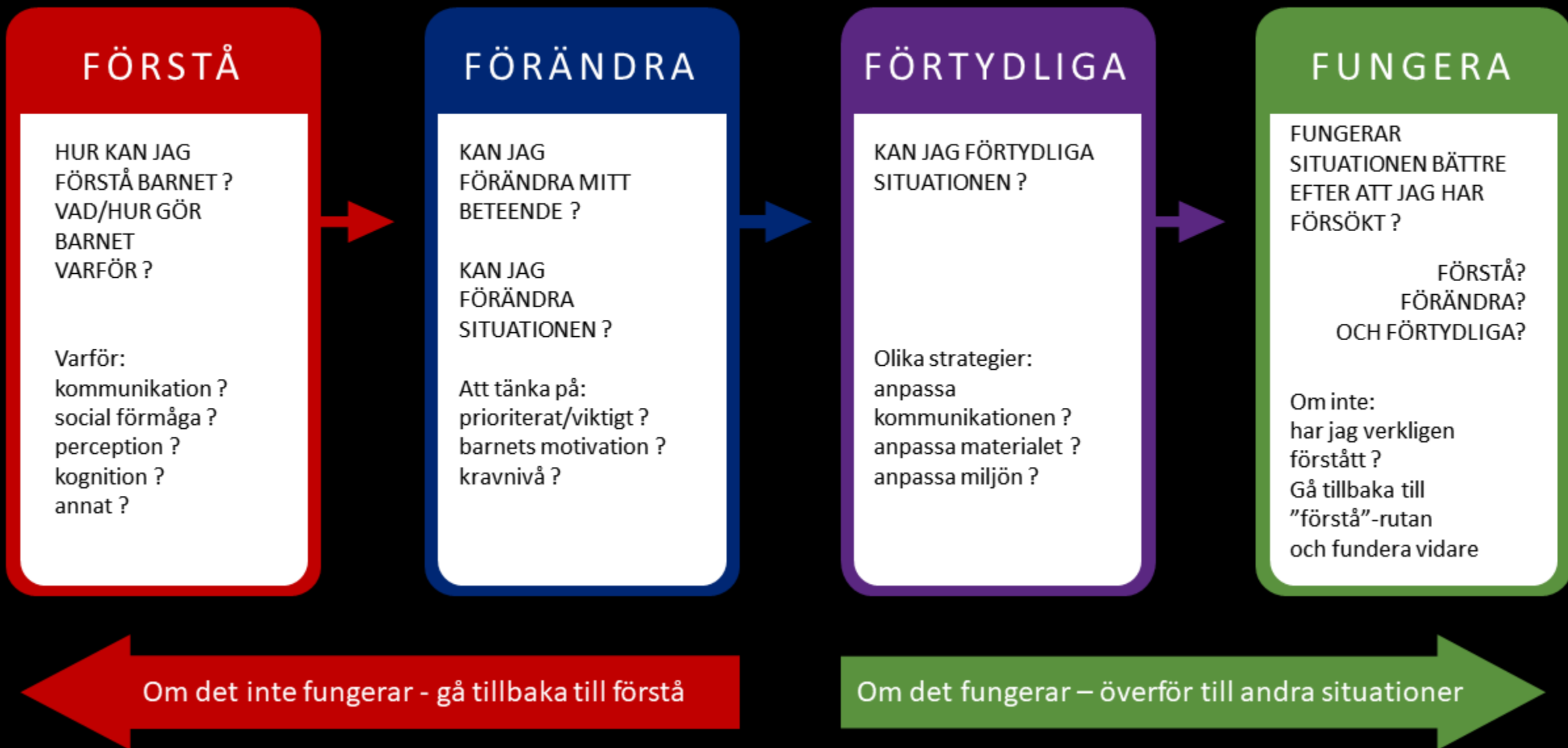
Tystnadsplikt – det som sägs inom gruppen stannar i gruppen

Tillfällig föräldrapenning kan tas ut för denna kurs

Temor

- Autism
- Kommunikation och samspel
- Perception, beteenden och vardagsutmaningar
- Oro, stress och autism
- Skola och fritid

Situation: *Beskriv situationen/problemet du vill jobba med*

Autism: definition

Annorlunda utveckling av:

- Social kommunikation och social interaktion
- Beteende och perception

En diagnos – stor variation

Symtomdiagnos, *inte sjukdom*

Diagnos när vardagen påverkas

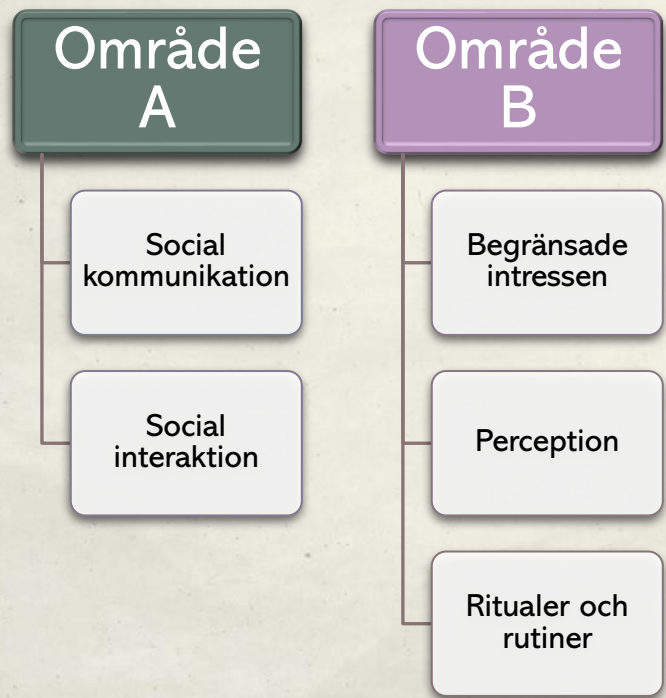
Nivå 1 Kräver stöd

Nivå 2 Kräver omfattande stöd

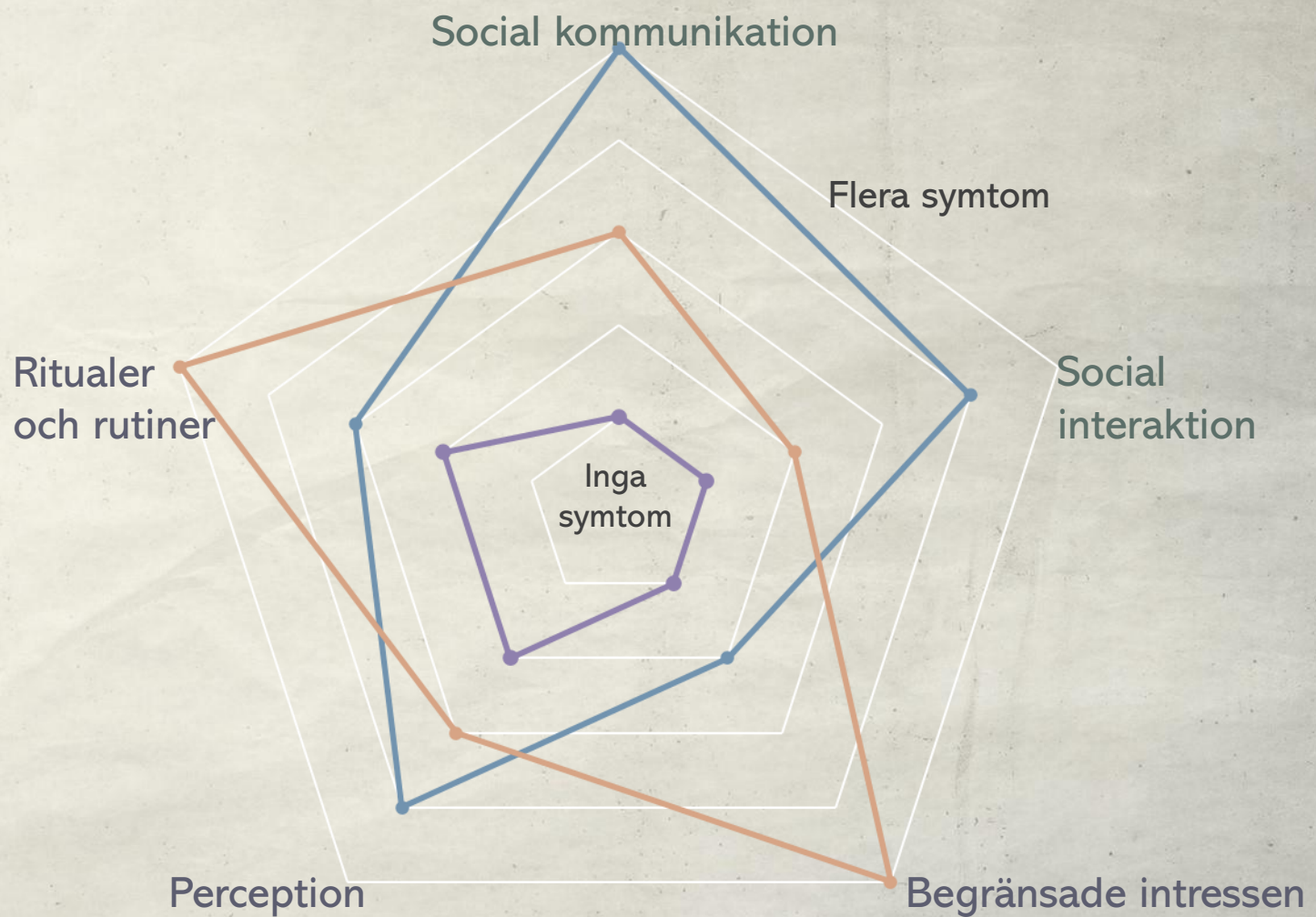
Nivå 3 Kräver mycket omfattande stöd

En individ måste uppvisa symptom i både område A och B

men antal symptom kan variera mycket från individ till individ inom respektive kategori

Besked om diagnos väcker olika reaktioner

Vanligt att känna lättnad, ilska, sorg, förvirring, skuld, oro: ofta blandade!

Utredningen har gett mycket information, svårt att ta in och minnas allt

Påverkar inte bara barnet och föräldrarna, utan även andra närstående

Ditt barn?

Vad tänker och tycker jag om diagnos?

Känner jag igen mitt barn i diagnosen?

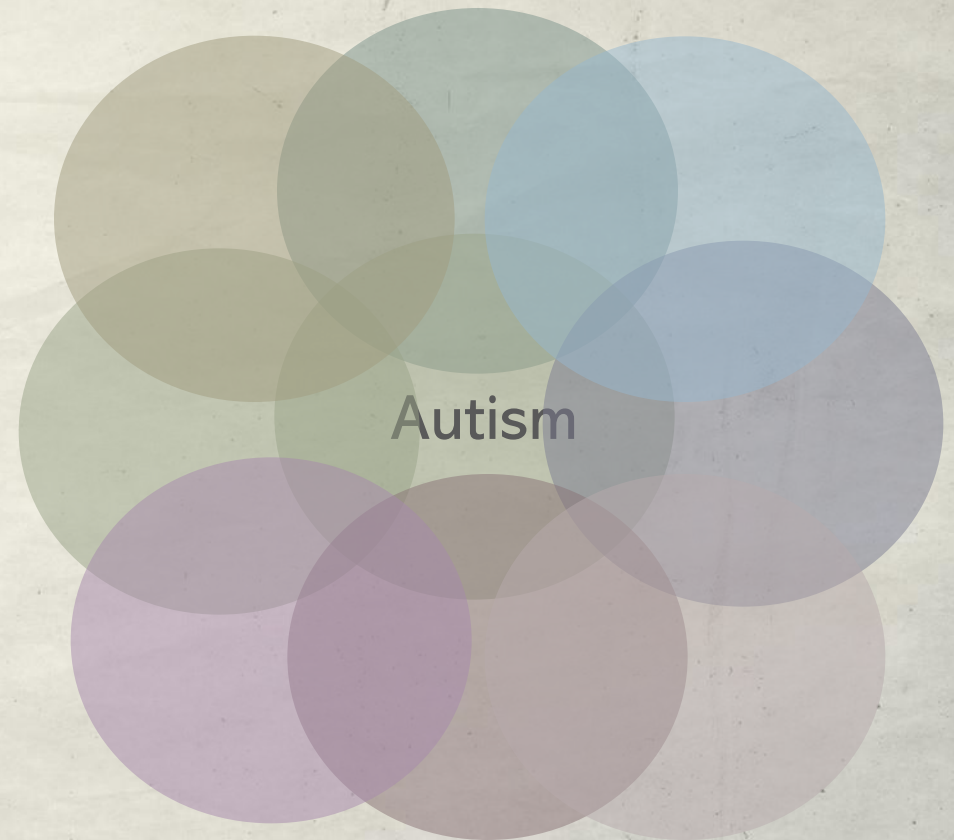
Vad ska vi uppmärksamma hos äldre barn/ungdomar?

- Påtagliga problem med kamratkontakter.
- Svårighet med att se andras perspektiv i sociala situationer.
- Påtaglig social omognad i förhållande till sin intellektuella kapacitet.
- Ungdomar som saknar "socialt omdöme".
- Ungdomar som har uppenbara problem med att sköta den personliga hygien.
- Ungdomar som trots god begåvning inte klarar skolan, exempelvis hemmasittare.

Vanligt med samtidiga diagnoser

- ADHD
- Tourettes syndrom/tics
- Tvång
- Selektiv mutism
- Ångest/depression
- Språkstörning
- Epilepsi
- Medicinska syndrom
- Inlärningssvårigheter
- Intellektuell funktionsnedsättning
- Ätstörning

Kognition

Hur vi tänker, lär oss saker, bearbetar information och använder vår kunskap.

En annorlunda kognition

Theory of mind/mentaliseringsförmåga:

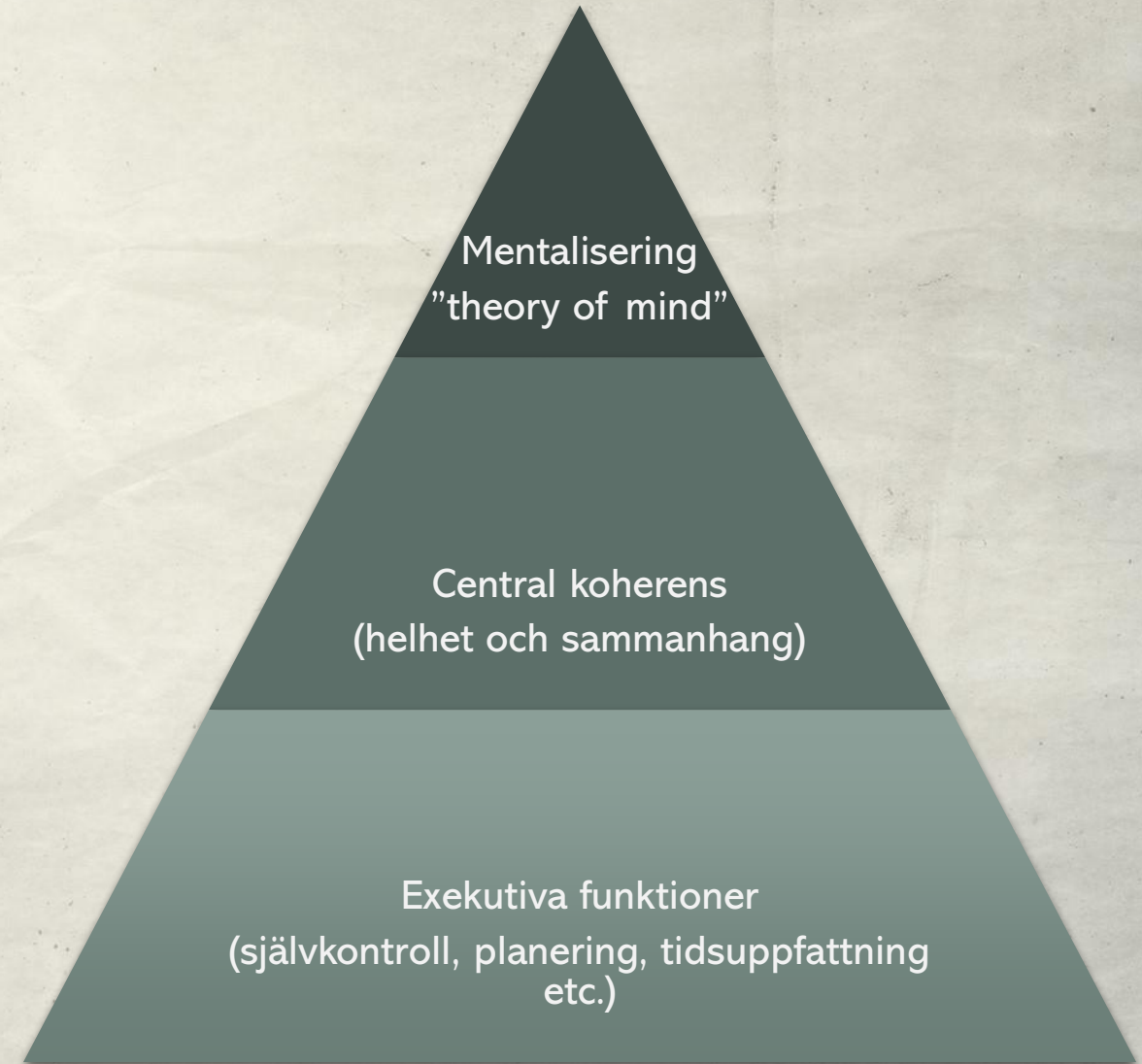
att spontant föreställa sig andras tankar, känslor, intentioner

Central koherens:

att se helhet/sammanhang, generaliserings-förmåga

Exekutiva funktioner:

att styra sin uppmärksamhet, planera och ha överblick, kunna påbörja och slutföra.

Annorlunda exekutiv funktion kan innebära svårigheter att:

- planera, genomföra och utvärdera en uppgift/aktivitet
- kontrollera sina känslor och impulser
- fokusera på uppgiften
- avgöra hur lång tid saker tar
- prioritera och att välja
- flexibelt ändra sina strategier vid behov
- avgöra när man är färdig

Central koherens

Samordning, helhet - detalj

Brister ger konsekvenser i vardagen

förstår inte
"kärnan" i
budskapet

Svårt att hantera
plötsliga
förändringar

behöver längre
tid att
generalisera

svårt att "läsa
mellan raderna"

tolkar språket
konkret

svårt att
förstå ironi

Annorlunda mentalisering kan innebära

- Utgår spontant från egna tankar, känslor, intentioner.
- Har svårt att ta andras perspektiv och att uppfatta uttalade eller underförstådda budskap.
- Detta kan försvåra samspel och kommunikation.
- Blir lätt missförstånd.

Flickor med Autism...

- Kan vara ovanligt blyga eller distanslösa
- Har svårt att förhålla sig kroppsligt till andra
- Ter sig barnsligare än jämnåriga, leker med yngre barn
- Förstår inte faror eller är överdrivet ängsliga
- En del har "ytprat"
- En del har svårt att hitta orden, är rädda för frågor
- Fixeringar är mer vanliga än samlande
- Språket är inte lika lillgammalt
- Socialt mer intresserade, men ändå "bredvid"

**Autism Traits
in Girls**

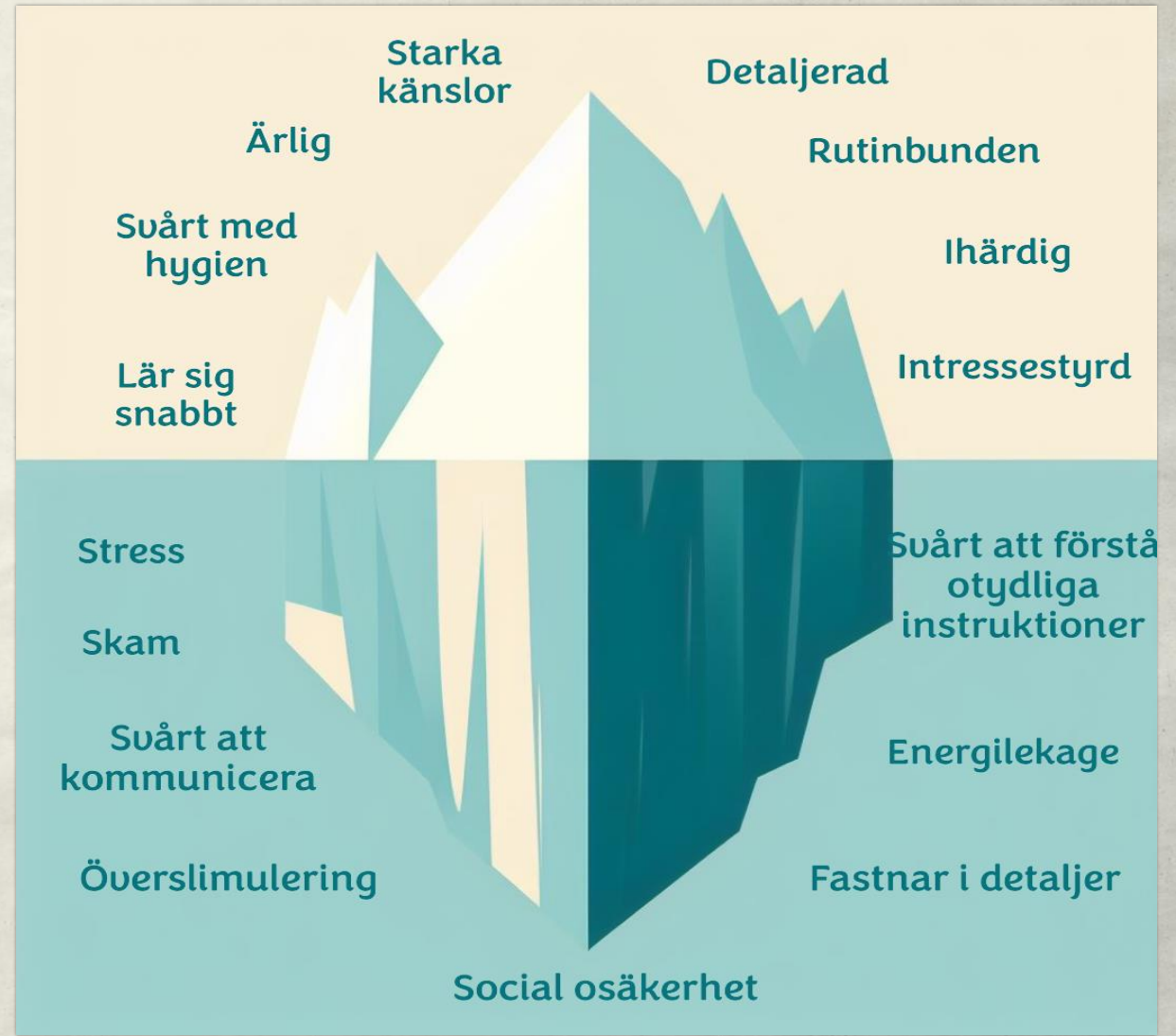
- Relies on other children to guide and speak for her
- Depression, anxiety, low frustration level, or other mental health symptoms
- Unusual sensitivity to sensory challenges
- Different behavior at home and school
- Has passionate but limited interests
- Hard time making friends

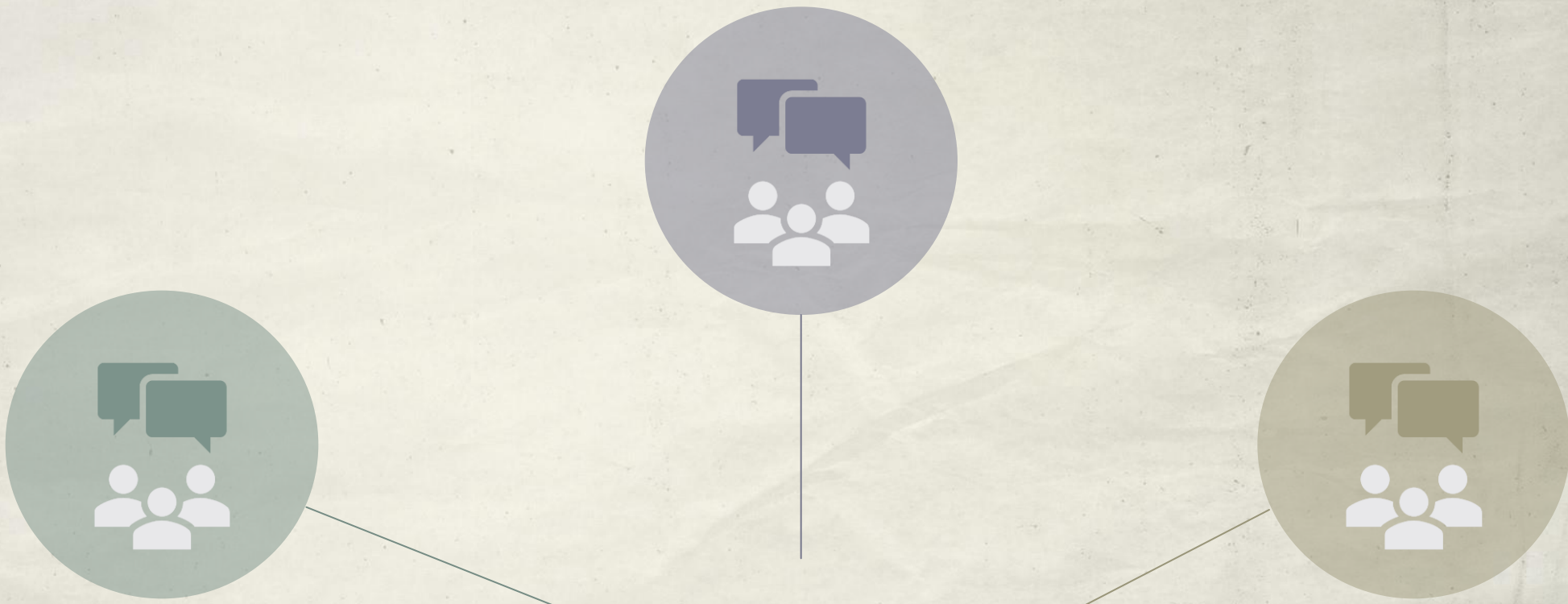
verywellhealth

Isbergsmetaforen

Toppen av isberget = det som syns; annorlunda beteende

Under ytan = kognition, perception.

Ditt barn?

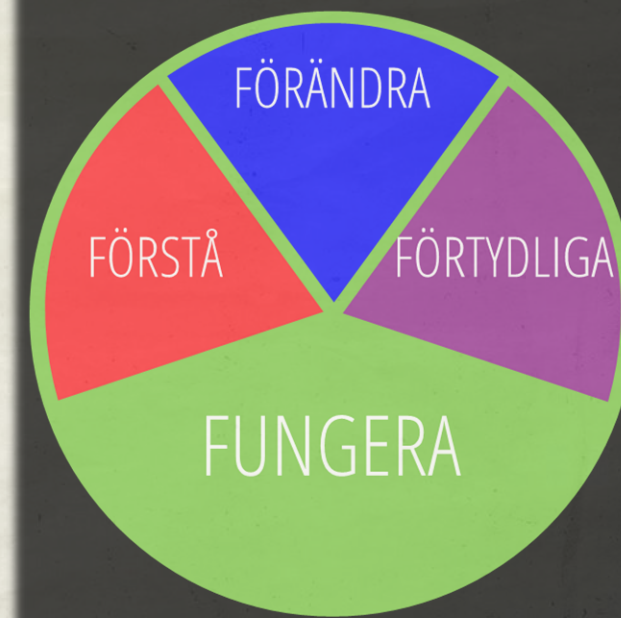
-Kan du känna igen det vi har beskrivit hos ditt barn?

Orsaker och prognos

- Forskning pågår.
- Många olika orsaksfaktorer bakom autism, framförallt ärftliga.
- Vanligtvis livslångt.
- Alla utvecklas, men i olika takt och olika långt.
- En framgångsfaktor är att få vara i sammanhang där ens sätt att fungera blir en tillgång.

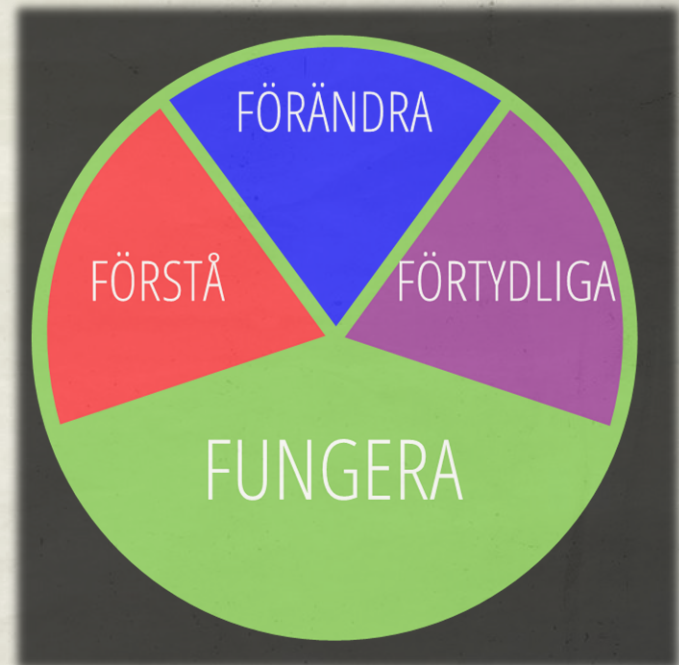
Individanpassade insatser

1. **Öka förståelsen** hos personen själv och hos personer runt ungdomen
2. **Anpassa och kompensera** (förändra och förtydliga)
3. **Utveckla ungdomens förmågor och strategier**: Det finns inte *en* metod som passar alla, måste individanpassas.

Hur påverkas familjesituationen?

- **Syskon**
- **Föräldrarollen**
- **Relationen mellan föräldrarna**
- **Bemötande från omgivningen**

Att prata om diagnosen

- Med ungdomen
- Syskon
- Anhöriga, släkt och vänner
- Personal och klasskamrater i skolan

Observera och fundera över:

Hur känner du igen det vi pratat om
idag hos ditt barn?

